

7 ปี สถาบันมาตรวิทยา

แห่งชาติ

กับการพัฒนาระบบมาตรวิทยาไทย

นับจากวันที่ 1 มิถุนายน 2541 สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ (มว.) ได้รับการสถาปนาอย่างเป็นทางการตาม พ.ร.บ.พัฒนาระบบมาตรวิทยาแห่งชาติ พ.ศ. 2540 มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่บริหารงานเป็นอิสระ ภายใต้การกำกับของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีพันธกิจ คือ พัฒนามาตรฐานการวัดแห่งชาติให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ถ่ายทอดความถูกต้องด้านการวัดสู่กิจกรรมการวัดต่างๆ ในประเทศ และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจด้านมาตรวิทยาสู่สังคมไทย

ความสำเร็จในการพัฒนาระบบมาตรวิทยาของชาติ

ตลอดระยะเวลา 7 ปีที่ผ่านมา มว. ได้มุ่งมั่นปฏิบัติตามพันธกิจ เพื่อพัฒนาให้ระบบมาตรวิทยาของชาติเป็นที่ยอมรับของนานาชาติ ซึ่งมีบทบาทในการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีการค้าโลกของประเทศอย่างยั่งยืน การคุ้มครองผู้บริโภคในประเทศ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งความสำเร็จของ มว. สามารถสรุปภาพรวมได้ดังนี้

1. การพัฒนาหน่วยวัดแห่งชาติให้เป็นที่ยอมรับของนานาชาติ

การดำเนินการเพื่อให้นานาชาติยอมรับหน่วยวัดของชาติ มว. ต้องพัฒนาห้องปฏิบัติการเพื่อให้ได้รับการรับรองความสามารถของห้องปฏิบัติการตามข้อกำหนด ISO/IEC 17025 และจะต้องเข้าร่วมการวัดเปรียบเทียบความสามารถทางการวัดในระดับนานาชาติ ความสามารถด้านการวัดของชาติต่างๆ ที่ผ่านข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้นจะประกาศเผยแพร่ไว้ใน Website ขององค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการชั่ง ตวง วัด (Bureau International des Poids et Mesures, BIPM)

ซึ่งปัจจุบัน มว. สามารถพัฒนาหน่วยวัดได้ 35 สาขา และสามารถให้บริการสอบเทียบเครื่องมือวัดได้ 168 รายการวัด ทั้งนี้ความสามารถด้านการวัดของห้องปฏิบัติการไฟฟ้า จำนวน 6 สาขา ได้แก่

DC Voltage, DC Resistance, DC Current, AC Voltage, AC Current และ Inductance ได้รับการยอมรับจากองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการชั่ง ตวง วัด เรียบร้อยแล้ว และได้ถูกบันทึกเผยแพร่บน Website ของ BIPM (www.bipm.org)

2. การถ่ายทอดความถูกต้องด้านการวัดสู่กิจกรรมการวัดต่างๆ ในประเทศ

2.1 การได้รับการรับรองระบบคุณภาพ ISO 9001 : 2000

มว. ได้นำระบบบริหารงานคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9001:2000 เข้ามาใช้ในการบริหารจัดการงาน ในขอบเขตการรับรองด้านการให้บริการงานสนับสนุนการสอบเทียบและการฝึกอบรม ซึ่งได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2546 จากสถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ

2.2 โครงการเพื่อเพิ่มศักยภาพห้องปฏิบัติการสอบเทียบเครื่องมือวัด

มว. ได้ดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพของห้องปฏิบัติการสอบเทียบเครื่องมือวัด ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบมาตรวิทยา ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความถูกต้อง

ของกาารวัดไปสู่อัจฉริยมการวัดในประเทศ ได้แก่ โครงการเปรียบเทียบผลการวัดของห้องปฏิบัติการสอบเทียบภายในประเทศ โครงการความร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาาระบบมาตรวิทยา โครงการให้คำปรึกษาแนะนำด้านมาตรวิทยาแก่ภาคอุตสาหกรรม โครงการอบรมการสอบเทียบเครื่องมือวัด และการจัดสัมมนาวิชาการ รวมทั้งได้ดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลในการกระจายความเจริญสู่ทุกภูมิภาคของประเทศ โดยดำเนินการโครงการบูรณาการร่วมกับกระทรวงอื่นๆ อันได้แก่ กระทรวงแรงงาน และสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในภูมิภาค เพื่อพัฒนาห้องปฏิบัติการสอบเทียบเครื่องมือวัดในภูมิภาคให้มีคุณภาพสามารถให้บริการแก่ภาคอุตสาหกรรมในภูมิภาคได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง

3. การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจด้านมาตรวิทยาสู่สังคม

การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจและการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของระบบมาตรวิทยา มว. ได้ร่วมกับสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชามาตรวิทยา ตลอดจนส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนวิชามาตรวิทยาในระดับปริญญาตรี เพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของมาตรวิทยาซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีความสามารถแข่งขันกับนานาชาติในเวทีการค้าโลก ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยให้ดียิ่งขึ้น มว. ได้ดำเนินการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจด้านมาตรวิทยาอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การสัมมนาวิชาการ และการจัดแสดงนิทรรศการด้านมาตรวิทยา เป็นต้น

วิสัยทัศน์ มว.
“ มว. เป็นองค์กรหลักของประเทศในการพัฒนาระบบมาตรวิทยาแห่งชาติให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลที่มีบทบาทสำคัญต่อการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศ
“ในการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศ
การคุ้มครองผู้บริโภคในประเทศและภาคอนุภูมิภาคสิ่งแวดลอม”

ผลการดำเนินงานและความสำเร็จเหล่านี้ เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างความเชื่อมั่นในขีดความสามารถด้านการวัดของประเทศไทย และสร้างการยอมรับในระดับสากล ซึ่งจะนำไปสู่การลดอุปสรรคอันเนื่องมาจากมาตรการทางเทคนิค ลดการส่งคืนสินค้าเนื่องจากไม่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ เสริมสร้างประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ ตลอดจนเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับภาคอุตสาหกรรมไทยในเวทีการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศ

นโยบายและทิศทางการพัฒนาระบบมาตรฐานวิทยาของชาติ

สำหรับการก้าวเข้าสู่ปีที่ 8 สถาบันฯ ได้ตั้งปณิธานที่จะพัฒนาระบบมาตรฐานวิทยาของชาติ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยกำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. ขยายขอบเขตมาตรฐานวิทยาลิสกส์เพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายระดับชาติ (อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน ฯลฯ)

2. พัฒนามาตรฐานวิทยาเคมี และมาตรฐานวิทยาสีภาพ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายระดับชาติ (อุตสาหกรรมอาหาร สุขภาพ และเทคโนโลยีชีวภาพ ฯลฯ)

3. ส่งเสริมการศึกษาด้านมาตรฐานวิทยาในสถานศึกษา และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของมาตรฐานวิทยาในสังคมไทย

4. เสริมสร้างความเข้มแข็งของห้องปฏิบัติการสอบเทียบ

4.1 จัดทำแนวทางการสอบเทียบเครื่องมือวัด

4.2 จัดการวัดเปรียบเทียบระหว่างห้องปฏิบัติการสอบเทียบ

4.3 เผยแพร่ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการวัด(การสอบเทียบ, การอบรม, การให้คำปรึกษาและอื่นๆ)

4.4 สนับสนุนการแต่งตั้งคณะกรรมการทางเทคนิคในแต่ละสาขาการวัด

4.5 การจัดตั้งสมาพันธ์และสมาคมห้องปฏิบัติการสอบเทียบ

4.6 สร้างมาตรการจูงใจกระตุ้นให้ห้องปฏิบัติการสอบเทียบพัฒนาขีดความสามารถ อาทิ มอบรางวัลห้องปฏิบัติการสอบเทียบดีเด่น จัดอันดับห้องปฏิบัติการสอบเทียบ

และจัดทำฐานข้อมูลขีดความสามารถห้องปฏิบัติการสอบเทียบ เป็นต้น

สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี